Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад «Радуга» комбинированного вида»
Заинского муниципального района Республики Татарстан

Рассмотрена на заседании
Педагогического совета
Протокол № 1
От «28» 08 2021 год

«Утверждаю»
Заведующий МБДОУ «Детский сад «Радуга»
_______________ А.Ф. Гончарова

Рабочая программа воспитателя по обучению детей татарскому языку

Воспитатель I квалификационной категории
Алексеева В.В.

Город Заинск, 2021 год

ПРОГРАММАНЫҢ ЭЧТӘЛЕГЕ

№	Бүлекләр исемлеге	Бит
I.	**ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЧАНЛЫК БҮЛЕГЕ**	**4**
	Аңлатма язуы	**4**
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары.	**5**
1.2	Программа принциплары.	**5**
1.3	Программа үзләштерүдә көтелгән натиҗәләр	**6**
1.3.1	Уртанчылар төркеме “Минем өем” проекты	**6**
1.3.2	Зурлар төркеме “Уйный-уйный үсәбез” проекты	**8**
1.3.3	Мәктәпкә әзерлек төркеме “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты	**10**
1.4	Татар телен үзләштерү дәрәҗәсен билгеләү	**12**
II.	**ПРОГРАММАНЫҢ ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ**	**18**
2.1	Укыту методик комплектының эчтәлеге.	**18**
2.2	Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.	**20**
2.3	Эш төрләре һәм формалары.	**21**
2.4	Балаларны Федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләренә туры китереп татар теленә өйрәтү	**22**
	“Минем өем”проекты буенча белем бирү өлкәләре	**22**
	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча белем бирү өлкәләре	**26**
	“Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча белем бирү өлкәләре	**29**
2.4.1	Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы	**34**
2.5	Татар теленнән комплекслы тематик планнар.	**35**
	Уртанчылар төркеме “Минем өем” проекты буенча тематик план	**35**

	Зурлар төркеме “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча тематик план	**39**
	Мәктәпкә әзерлек төркеме “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча тематик план.	**48**
2.6	Ата-аналар белән үзара эшчәнлек.	**53**
2.7	Педагогик коллектив белән эш.	**53**
2.8	Мәктәп белән эш.	**53**
2.9	Индивидуаль эш.	**54**
III.	**ПРОГРАММАНЫҢ ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ**	**58**
3.1	Материаль-техник яктан тәэмин ителеш.	**58**
3.2	Программалы методик яктан тәэмин ителеш.	**59**
3.3	Предметлы-үстерелешле әйләнә тирәлек.	**61**
3.4	Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең көн тәртибе.	**68**
3.5	Белем бирү эшчәнлеге челтәре.	**69**
3.6	Балаларга татар теле өйрәтүче тәрбияченең эш көне бүленеше.	**70**
	Файдаланылган әдәбият.	**72**

I. ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЧАНЛЫК БҮЛЕГЕ

АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – Эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшергә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеше өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль дәүләт белем стандартына (ФГОС) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтиҗәләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив -хокукый актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

Федераль җирлегендә:

- 29.12.2012елдан № 273-ФЗ « Россия Федерациясенең белем бирү турында» Федераль законы;
- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);
- СанПиН 2.4.1.3049-13 « Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының эш шартларын, режимын оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр" раслау турында Россия Федерациясе баш дәүләт табибы 2013 ел 15 май 26 нчы номырлы боерыгы;
- "Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру" (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боергы);

Төбәк җирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;
- Татарстан Республикасының "Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында" Законы;

Мәктәпкәчә белем учреждениесе җирлегендә:

- МББМБУ Уставы;
- МББМБУнең төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе;

Эш программасы өч бүлектән (максатчанлык, эчтәлекле, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тота.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшергә өйрәтү программасы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзелде. Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле

балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләрен,“Минем өем” (4-5 яшь), “Уйный – уйный үсәбез” (5-6 яшь), “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” (6 - 7 яшь) проектларын үз эченә ала.Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар,интерактив уеннар тора.Яңа сүз өйрәткәндә, сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәрҗемәсе бирелә; төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла; хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырыла: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин”. Өйрәнгән лексиканы сөйләмдә кулланганда “Бу кем?”, “Кем юк?”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Нәрсә юк?”, “Серле янчык”, “Әйе-юк”, “Дөресен әйт” дидактик уеннары уйнала Аралаша белү күнекмәләре булдырганда “Әйдәгез танышабыз”, “Кунакны сыйла”, “Кибеттә”, “Кафеда”, “Телефоннан сөйләшү”уен ситуацияләре оештырыла. Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора. Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишкәндә өйрәтүнең төрле алымнары, чаралары кулланыла: бармак уеннары,төрле предметлар тотып биюләр, релаксация максаты белән шигъри әсәрләргә зур игътибар бирелә.

1.1 Программаның максаты һәм бурычлары.

Информацион – коммуникатив технологияләр, уен – ситуацияләр, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зиһен сәләтләрен үстерү.

4. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен, бер – береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

1.2. Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;
Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, иҗади сәнгать, музыка.
Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципкакорып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.
Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.
Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту.Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

1.3. Программа үзләштерүдә көтелгән нәтиҗәләр

1.3.1. Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

“Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1.Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчыклар, ашамлыклархисабына сүз байлыгын арттыру.
2.Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү.
3.Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
4.Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү.
5.Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 62 сүз.
“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”,“Ашамлыклар”,“Уенчыклар”,“Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренең мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз)*, яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю),* ашамлыклар *(алма, ипи, сөт, чәй)* һәм саннар *(бер, ике, өч, дүрт, биш)* хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма*.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-*Бу кем? – Бу әти.*

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

Нинди? соравын аңларга, дөрес җавап бирергә өйрәтү.

-*Туп нинди? – Кечкенә.*

-*Машина нинди? – Матур.*

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә җавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-*Бу нәрсә? – Бу туп.*

-*Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).*

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган боремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү *(мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал).*

-*Мә, куян. – Бир куян.*

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дөрес, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне *(әйе, юк)* дөрес кулланырга өйрәтү

Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтиҗәләре
Ирешелгән нәтиҗәләр:
Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белә.
Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.
Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша, рәхмәт әйтә белә.
Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтара белә.
Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.
Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.
Татар телендә сөйләшү теләге бар.
Әйбер исемнәренең мәгънәсен аңлый һәм аларны дөрес әйтә белә.
Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.
Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.
Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә.
Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.
Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап үти.
Тәрбияче әйткән билге буенча предметны таба, күрсәтә белә.
Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, саубуллаша белә, сүзләрне дөрес, урынлы куллана.
Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне дөрес кулланана белә.
Мин, син алмашлыкларын аңлый һәм урынлы куллана.
Кечкенә күләмле шигырьләр, җырлар белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:
Сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми.
Сорауларны аңлый, җавап бирә алмый.
Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белми.

1.3.2. Зурлар төркеме (5-6 яшь)
“Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киемнәр, өй җиһазлары, ашамлыклар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләренә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап дөрес куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

"Уйный-уйный үсәбез" проекты темалары ("Гаилә", "Ашамлыклар", "Уенчыклар", "Саннар" **, "**Яшелчәләр", "Савыт-саба", "Киемнәр", "Шәхси гигиена", "Өй җиһазлары", "Бәйрәмнәр") буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә,чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар).*

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне ныгыту, урынлы куллану. *(Әйе, юк)*

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл тәлинкә.*

"Минем өем" проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләрне ныгыту *(аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла)*, яңа боерык фигыльләрне *(ки, сал)* сөйләмдә аңлап дөрес куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтиҗәләре

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә

куллана.
Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап, дөрес куллана.
“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , **“**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.
Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.
Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.
Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә.
Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләрне аңлый, урынлы куллана.
Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дөрес куллана.
Боерык фигыльләрне сөйләмдә аңлап дөрес куллана белә.
Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.
Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:
Сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми.
Сорауларны аңлый, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белми.
Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алмый.

1.3.3. Мәктәпкә әзерлек төркеме (6-7 яшь)
“**Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар”проекты**

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары
1. Ашамлыклар, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.
2.Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү.
3. Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.
4. Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 60 сүз.
“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият ятабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.
Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру: *син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем, бу нәрсә, нишли, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың, син нишлисең, сикер-сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер-йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла-җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр.*
Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белергә өйрәтү.
Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлеге нәтиҗәләре

Ирешелгән нәтиҗәләр:

Сөйләмне аралашу чарасы буларак файдалана белә.
Диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләре бар.
Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белә.
Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 167 сүз кулланып татар телендә актив аралаша.
“Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” **, “**Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киемнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”, “Танышу”, “Тату гаилә”, “Дусларны сыйлыйбыз”, “Кунак килде”, “Кафега барабыз”, “Күңелле уеннар”, “Без циркта”, “Безнең дуслар”, “Чана шуабыз”, “Без биибез”, “Күңелле сәяхәт”, “Мәктәп”, “Без әкият ятабыз”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып – белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләрен бар.
Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.
Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дөрес җавап бирә белә.
Фигыльләрне урынлы куллана.
Җырлар, шигырьләр белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:
Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы диалогик һәм монологик сөйләмдә куллана алмый.
“Бу кем?”, “Бу нәрсә?”, “Нәрсә кирәк?”, “Нинди?”, “Ничә?”, “Нишли?”, “Син нишлисең?” “Кая барасың?” сорауларын мөстәкыйль рәвештә куя белми. Фигыльләрне урынлы куллана белми.

1.4. Татар телен үзләштерү дәрәҗәсен билгеләү.

Уку елы башында зурлар төркеме балаларының
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	**Биремнәр**					**Нәтиҗә**	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)		
1								
2								

Нәтиҗәләрне билгеләү.

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар төркеме балаларының , ә уку елы башында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	**Биремнәр**					**Нәтиҗә**	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”. “исәнмесез”, “ сау булыгыз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1								
2								

Нәтиҗәләрне билгеләү.

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	**Биремнәр**					**Нәтиҗә**	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәҗә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”,“хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
1								
2								

Нәтиҗәләрне билгеләү

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Методик киңәшләр

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенең конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе иҗади якын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшне дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеге алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтезмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә әзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, җырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзне дөрес әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзнең дөрес үрнәген бирә. Балалардан авазларның дөрес әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмендә акцент, җирле диалект, аваз кимчелекләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә иҗади якын килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баету хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлеге аша (ситуатив күнегүләр,сюжетлы рольле уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм әти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтиҗә бирә.

Сүзлек белән эшләү

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: әзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Әзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә әзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрне хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр җирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:
-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;
-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;
-ишеткән сүзне бала рәсемннән табып күрсәтә һәм әйтә;
-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәрҗемәсе бирелә;
-төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;
-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;
-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;
-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана).
-бала теге яки бу сүзне аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләрне үткәрергә мөмкин: *-Бу туп?- Әйе, бу туп.*

-Бу песи? (туп күрсәтелә) - Юк, бу песи.

-өйрәнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләрне аңлап үтәүләрен таләп ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләре бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр.

Мәктәпкә әзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисең? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең җавап репликасы; килә: *Бу кем?- Бу әти;* раслау рәвешендә: *Бу әти?- Әти;* инкарь рәвешендә: *Бу әни?- Юк, бу әти.*Реплика- җавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнең җавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти;* яисә: *Матур.*

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:
- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа җавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм җаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:
Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*
Саубуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*
Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*
Чакыру: *Оля, кил монда.*
Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*
Сорау- уңай җавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*
Сорау – кире җавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*
Ачыклый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска җырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның татар телендә аралаша белү күнекмәләрен тикшерү
Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында һәм уку елы ахырында тикшерелә.Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә.Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтиҗә ясала.

II . ПРОГРАММАНЫҢ ЭЧТӘЛЕК БҮЛЕГЕ

2. 1.Укыту методик комплектының эчтәлеге.

<u>Уртанчылар төркеме “Минем өем” проекты</u>

<u>(4-5яшьлек балалар өчен)</u>

Укыту методик комплектының эчтәлеге.

Проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) тематик план;
2) эшчәнлек конспектлары;
3) балалар һәм эти-әниләр өчен эш дәфтәрләре -17 бирем;
4) аудиоязмалар- 64 кисәк (трэк)
5) анимацион күренешләр–– 11 данә
6) күрсәтмә, таратма материаллар;
7) диагностик материаллар.

Актив сүзләр+ сөйләм үрнәге – 62 (269).

Актив сүзләр: әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз).

Сөйләм үрнәге: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз).

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- Гаилә
- Ашамлыклар
- Уенчыклар
- Саннар (1-5)

Атна дәвамында режим вакытында 15-20 шәр минутлык 2 эшчәнлек оештырыла.

<u>Зурлар төркеме “Уйный – уйный үсәбез” проекты</u>
<u>(5-6 яшьлек балалар өчен)</u>

Проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) тематик план;
2) эшчәнлек конспектлары;
3) балалар һәм әти-әниләр өчен эш дәфтәрләре -19 бирем;
4) аудиоязмалар- 63 кисәк (трэк)
5) анимацион күренешләр— 15 данә
6) күрсәтмә, таратма материаллар;
7) диагностик материаллар.

Актив сүзләр+ сөйләм үрнәге – 46 (406).

Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38сүз)

Сөйләм үрнәге: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- Яшелчәләр
- Ашамлыклар
- Савыт-саба
- Киемнәр
- Шәхси гигиена
- Өй җиһазлары

- Бәйрәм “Туган көн”
- Бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 2 эшчәнлек белем бирү өлкәсендә , ә 1 эшчәнлек режим вакытында оештырыла.

Мәктәпкә әзерлек төркеме “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты
(6-7 яшьлек балалар өчен)

Проект түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) тематик план;
2) эшчәнлек конспектлары;
3) балалар һәм әти-әниләр өчен эш дәфтәрләре -20 бирем;
4) аудиоязмалар- 71 кисәк (трэк)
5) анимацион күренешләр— 19 данә
6) күрсәтмә, таратма материаллар;
7) диагностик материаллар.

Актив сүзләр+ сөйләм үрнәге – 60(483 сүз булган).

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 2 эшчәнлек белем бирү өлкәсендә, ә 1 эшчәнлек режим вакытында оештырыла.

2.2.Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).

5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.
8. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
9. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
10. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
11. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
12. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
13. Интерактив уеннар.

2.3.Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм экиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Иҗади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

2.4.Балаларны Федераль дәүләт белем бирү стандарты таләпләренә туры китереп татар теленә өйрәтү.

1. Сөйләм үсеше.

сүзлек эше, сөйләмнең грамматик төзелеше өстендә эш, аваз культурасы тәрбияләү, бәйләнешле сөйләм үстерү, матур әдәбият һәм халык иҗаты белән таныштыру.

2. Социаль- коммуникатив үсеш

Социаль күренешләр (үзең, якын кешеләр, өлкәннәр хезмәт турында күзаллаулар) белән таныштыру. Хезмәткә уңай караш тәрбияләү.

3. Танып белү.

балаларның туган як табигате, өлкәннәр хезмәте, ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү, экологик бәйләнешләрне күрә белү мөмкинлекләрен үстерү

4. **Нәфис –нәфәссәти үсеш.**

музыка әсәрләрен куллану аша балаларның фонематик ишетү сәләтен, ритмикасын, эмоциональ сферасын баету, үстерү. Балаларда әйләнә-тирәгә карата зәвык тәрбияләү.

5.

Физик үсеш .

Музыкаль –хәрәкәтле уеннар, сүзле-хәрәкәтле уеннар, аз хәрәкәтле уеннар аша балаларның хәрәкәтчәнлеген арттыру, аларның физик үсешен тәэмин итү.

“Минем өем” проекты (4-5 яшьлекләр).

Сөйләм үсеше.	Социаль-коммуникатив үсеш	Танып белү	Нәфис –нәфәссәти үсеш	Физик үсеш
тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уеннарда катнашу. якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре. **Актив сүзләр:** әти, әни, кыз,	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Бармак уены “Гаилә”.** *Аудио (22 нче кисәк)*	**Дидактик уен “Бел!”** **Дидактик уен “Кем юк?”** **Дидактик уен “Әйткәнне күрсәт”.** **Дидактик уен “Исемен дөрес әйт - уйна”.**	«Минем өем». укыту методик комплектына аудио-кушымта (4-5 яшьлек балалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү **Җырлы-биюле уен “Карусель”.**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле- хәрәкәтле уен: “Зур,**

малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз) **Сөйләм үрнәкләре:** утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз) **Проектның эчтәлеге түбәндәге**	**Уен ситуациясе “Хәлләр ничек?”** **Сүзле уен “Син кем?”** **Сүзле уен “Рәхмәт әйт”.** **Уен ситуациясе “Мияу белән Акбай балаларны сыйлый”** **Сюжетлы рольле уен “ Уенчыклар кибетендә”.** **Үстерешле диалог “Мияуга уенчык бүләк ит!”**	**Уен ситуациясе “Сорап ал һәм уйна”.** **Сүзле уен “Мин кемне уйладым?”** **Дидактик уен “Тупны өлешләрдән жый”.** **Дидактик уен “Уйлап әйт, ничә уенчык?”** **Дидактик уен “Ничә уенчык?** **Анимацион сюжет .“Тәмле” кибетендә”** **ИКТ игра “Сосчитай сколько яблок”**	**Аудиоязма тыңлау һәм жырлау.** - Ипи тәмле-тәмле! **Жыр тыңлау.** Мин курчак. Мин курчак. Мин матур курчак. Мин матур курчак **Аудиоязма, жыр тыңлау.** *Аудио (16 нчы кисәк)* **“Жырлап әйт!”** *Аудио (55 нче кисәк) “Слушай!”, “Тыңла!”* Бер, ике, өч, дүрт, биш аю, **“Жырлап әйт!”** **Бирелгән уенчыклар турында матур, зур, чиста, әйбәт, кечкенә сүзләрен кертеп жырлау.** *Аудио (57 нче кисәк* **Жыр: “Мин песи. Мин эт.” (А-15)**	**кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) **Аз хәрәкәтле уен “Командир”**

темалардан тора:гаилә, ашамлыклар Уенчыклар саннар **Уен “Әйе-юк”.** **Уен “Хатаны төзәт!”** **Уен “Дөрес әйт”.** **Аудиоязма тыңлау һәм рәсемнәрне күрсәтү.** *Аудио (19 нчы кисәк)* **Уен “Бел, әйт!”** **Уен: “Кил монда”** **Уен ситуациясе “Әби кучтәнәче”.** **Уен ситуациясе “Акбай һәм Мияу балаларны чәй, ипи, алма, сөт белән сыйлыйлар”.** **Уен ситуациясе**	**Уен ситуациясе “Иптәшеңне ашат!”** **Сүзле уен “Иптәшеңне уйнарга чакыр”.** **Дидактик уен “Уенчыклар юабыз”.** **Анимацион сюжетлар:** **1. “Әйдәгез, дуслашыйк”** **2. “Качышлы уйныйбыз”** **2. “Азат кунак чакыра”** **Сюжетлы-рольле уен: “Сыйлыйм”.** **“Иптәшеңә**		**Уен ситуациясе “Кем анда?”** (Битлекләр белән уен) **ИКТ игра “Найди рисунок и приклей”**	

“Акбайны утырт”. Аудиоязма тыңлау, кабатлау. *Аудио (30 нчы кисәк)* **Уен ситуациясе “Зур песигә - зур туп, кечкенә песигә - кечкенә туп бир”. Уен “Бир - мә”. Уенчыклар турында үстерешле диалог. Дидактик уен “Мин нинди уенчык турында уйладым?” Сүзле уен “Уйлап әйт!”. Уен ситуациясе Дидактик уен “Тылсымлы тартма”. Дидактик уен**	**уенчык юарга тәкъдим ит”.** **Дидактик уен “Кәрзингә сал”.** **ИКТ игра “Бу кем?”** **ИКТ игра “Гаилә”** **ИКТ игра “Мой”**			

“Нәрсә юк?” **Анимацион сюжет:** **“Шалкан”** **ИКТ игра “Угости фруктами”**				

“Уйный-уйный үсәбез”проекты (5-6 яшьлекләр)

Сөйләм үсеше	Соиаль-коммуникатив үсеш	Танып белү.	Нәфис –нәфәссәти үсеш	Физик үсеш
Тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу. **Актив сүзләр:** кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык,	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **Анимацион сюжетлар:** **“Юл мажаралары”** **“Кем эшләми, шул ашамый”**	**Дидактик уен “Дөрес сана”.** **Дидактик уен “Ничә?”.** **Дидактик уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”** **“Сабантуй бәйрәме”** **“Урманда күңелле уеннар”** **Дидактик уен “Нинди?”.** **Дидактик уен “Мин әйтәм, син күрсәт”** **ИКТ игра “Что растет на огороде”**	«Уйный-уйный үсәбез». укыту методик комплектына аудио-кушымта (5- 6 яшьлек балалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау театральләштерү, сәхнәләштерү Анимацион сюжетлар:, “**Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”** **Җырлы – биюле уен “Минем өем”.** **“Куян күчтәнәче”.** **Җыр.**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **Сүзле-хәрәкәтле уен “Туп” .** *Аудио (43 нче кисәк)* **Дидактик уен “Мин кушканны үтә,** **Сүзле- хәрәкәтле уен: “Зур, кечкенә”** **Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”** (Битлекләр белән) *Аудио (51 нче кисәк)* **“Карусель”.**

тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, караватт, яратам, бар (38 сүз) **Сөйләм үрнәкләре:** бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз). **Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:** яшелчәләр ашамлыклар савыт- саба киемнәр шәхси гигиена өй җиһазлары бәйрәм “Туган көн” бәйрәм “Сабан туй” Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә,	**”Аю баласы дөнья белән таныша”** **“Тату гаилә”** **“Юмарт аю”** **Сюжетлы-рольле уен “Кафега барабыз”** **Сюжетлы-рольле уен “Кибет”** **Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.** **Сюжетлы-рольле уен “Кунак каршылыйбыз”** **Уен ситуациясе**	**ИКТ игра “Угости зайцев”** **ИКТ игра “Сколько? Ничә?”** **ИКТ игра “Волшебный сад”**	**Җырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.** **Җырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.** **18 нче кисәк** **Җыр.** **“Уйныйбыз да, җырлыйбыз да”.** **22 нче кисәк** **Җырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”** **“Уңыш бәйрәме”.** **24 нче кисәк Җыр.** **28 нче кисәк Җыр.** **Без ашыйбыз тәмле аш,** **“Без киенәбез”.** **38 нче кисәк Җыр.** **43 нче кисәк** **Бишек җыры** **52 нче кисәк Аккалач җыры** **57 нче кисәк Яратам, яратам.**	**“ Күңелле Сабантуй уеннары”.**

ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана. **Дидактик уен “Серле кәрзин”.** **Дидактик уен “Бу нәрсә?”** **Дидактик уен “Нәрсә юк?”.** **.Дидактик уен “Дөресен әйт”.** **Анимацион сюжетлар** **“Шалкан”** **“Кем нәрсә ярата?”.Әкият тыңлау һәм уйнау** **Өстәл театры**	**“Кибеттә”.** **ИКТ игра “Кто что моет”** **ИКТ игра “В магазине у медвежонка”** **ИКТ игра “Готовимся к зиме”** **ИКТ игра “Делаем овощной салат”**		**“Нәрсә бар?”.** **60 нчы кисәк** **62 нчы кисәк Җыр. Сабантуйга барабыз.**	

<u>“Өч аю”. 49 нчы кисәк</u> **<u>“Маша һәм өч аю”</u>**				

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты
(6-7 яшьлекләр)

Сөйләм үсеше	Соиаль-коммуникатив үсеш	Танып белү.	Нәфис–нәфәссәти үсеш	Физик үсеш
Тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм экиятләрдә катнашу. **Актив сүзләр:** син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син	Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау. Сюжетлы-рольле уеннар **<u>Анимацион сюжетлар:</u>** **<u>“Урман китапханәсендә”</u>** **<u>“Көчлеләр, кыюлар, житезләр”.</u>** **<u>“Кафега</u>**	**<u>Бармак уены “Тату гаилә”</u>** **<u>“Җәнлекләр спорт бәйрәмендә”</u>** **<u>Мультфильм: “Циркта”</u>** **<u>ИКТ уен “Циркта”</u>** **<u>ИКТ уен : “Ничә яшь”</u>** **<u>Мультфильм: “Урман китапханәсендә”</u>** **<u>Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”</u>**	« Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар». укыту методик комплектына аудио-кушымта (6-7 яшьлек балалар) - Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау Театральләштерү, сәхнәләштерү Анимацион сюжетлар, **<u>Татар халык уены “Түбәтәй”.</u>** **<u>Мультфильм: “Теремкәй”</u>** **<u>“Шалкан” экиятен сәхнәләштерү.</u>**	Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары. **<u>Дидактик уен “Мин кушканны үтә,</u>** **<u>Аз хәрәкәтле уен “Мин әйтәм –син эшлә”</u>** (Битлекләр белән) ***<u>Хәрәкәтле уен: “Командир”</u>*** **<u>Уен-эстафета “Кем тизрәк”.</u>** **<u>Уен ситуациясе “Әйткәнне үтә”</u>** **<u>Уен ситуациясе “Зарядка</u>**

нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пасси в сүз) Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган. **Дидактик уен**	**барабыз".** **"Урманда күңелле уеннар"** **Мультфильм "Уйный-уйный укыйбыз"** **Ситуатив күнегү: Телефоннан сөйләшү** **"Кибет"** **"Танышу"** **Уен ситуациясе "Кая барасың?"** **Рәсем ясау: "Милли ашлар"** **Уен ситуациясе:**	**Мультфильм: "Урман мәктәбендә"** **ИКТ уен "Тылсымлы мәктәп"** **Уен ситуациясе "Табышмакларга җавап тап".** **Дидактик уен "Портфельдә нәрсә бар?"** **ИКТ уен "Скоро в школу"**	**"Әйдәгез, биибез".** *Аудио (23 нче кисәк)* **Аудиоязмадан җыр тыңлау, җырлау "Чана шуа".** *Аудио (36 нчы кисәк)* **Татар халык уены "Түбәтәй".** *Аудио (40 нчы кисәк)* **Ситуатив күнегү "Нишли?"** **.Ирекле бию "Без биибез".** *Аудио (44 нче кисәк)* **Җыр "Туган көн".** **Уен "Җырлыйм".** *Аудио (45 нче кисәк)* **"Кем нәрсә ярата?" әкиятен сәхнәләштерү.** **Бергә җырлап, бииләр.** *Аудио (66 нчы кисәк)* **"Теремкәй" әкиятен сәхнәләштерү.** **Күңелле музыка. Бииләр.** **Өстәл театры "Теремкәй" әкияте.**	**ясыйбыз".** **Сүзле-хәрәкәтле уен "Әгәр сиңа ошый икән, шулай ит".** *Аудио (43 нче кисәк)*

“Бу нәрсә?” **Дидактик уен “Дөресен әйт”** **Дидактик уен “Нинди?”. (Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).** **.Дидактик уен “Сана”.** **Дидактик уен “Кем нишли?”** **Уен ситуациясе: “Әйдәгез, танышабыз”.** **.Уен ситуациясе “Мияу кунакта”.** **.Уен ситуациясе “Акбай белән Мияу бездә кунакта”.** *Аудио (3 нче кисәк).* **Сүзле уен “Хәерле көн”.** **.Үстерешле**	**“Авылда кунакта”** **Уен ситуациясе “Мәктәптә”.** **Уен ситуациясе “Кафега барабыз”.** **Үстерешле диалог “Интервью бирү”.** **Уен ситуациясе “Үзең турында сөйлә”.** **Уен ситуациясе “Кунак килә”.** **Уен “Компот,**			

диалог “Телефоннан сөйләшәбез”. **Сүзле уен “Кайтаваз”– “Эхо”.** **.Сүзле уен “Сора – җавап бир”.** **Уен ситуациясе: “Уенчыкларны йокыдан уят, утырт”.** **Сүзле уен “Акбайны сыйлыйбыз”.** **Сүзле уен “Мияуны сыйлыйбыз”.** **Уен ситуациясе “Иптәшеңне сыйла”.** **Уен ситуациясе “Тауда”.** **Сүзле уен “Нишли?”** **. Үстерешле**	**салат ясыйбыз”** **.Уен ситуациясе “Хәерле көн”.** **ИКТ уен “Әнигә булыш”**			

диалог “Бу нәрсә? Нишли?” **Үстерешле диалог “Минем бүләгем”.** **Уен ситуациясе “Сәяхәткә әзерләнәбез”. Мультфильм “Теремкәй”.** **Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”** **“Аю баласы дөнья белән таныша”** **“Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”**				

2.4.1.Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы

«Танып белү» белем бирү өлкәсе

Кечкенәләр төркеме (3 яшьтән 4 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда та- нып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм чара- ларын үзләштерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Уртанчылар төркеме (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормыш- ка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм ча- раларын үзләштерү максатын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Зурлар төркеме (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормыш- ка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм ча- раларын үзләштерү максатын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балада китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру мак- сатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бу- рычларын билгели.

Мәктәпкә әзерлек төркеме (6 яшьтән 7 яшькә кадәр)

«Танып белү» белем бирү өлкәсе «Танып белү» белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда та- нып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Аралашу» белем бирү өлкәсе «Аралашу» белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең үзара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм чара- ларын үзләштерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

«Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе «Матур әдәбият уку» белем бирү өлкәсе эчтәлеге бала- ларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

2.5.Рус телле балаларга татар телен өйрәтүгә комплекслы - тематик план.

“Минем өем” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.
Актив сүзләр: әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)
Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Тематик план

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма мультфильм
Гаилә		
әти әни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз	-Бу кем? -Әти (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Әти (әни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз!	Аудиоязма №1-23 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

исәнме эт песи әйе юк сау бул әби бабай әйбәт	-Исәнме, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, әни (әти, бабай, әби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк). -Әти? (әни, бабай, әби, кыз, малай). -Әйе. -Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай). -Юк. -Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз. -Хәлләр ничек? -Әйбәт.	
Ашамлыклар		
ипи мә рәхмәт алма сөт чәй	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, әби. -Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт.	Аудиоязма №24-39 Мультфильмнар: 1.“Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”

тәмле кил монда утыр аша эч	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма (ипи). -Мә, ипи (алма) аша. -Мә, сөт (чәй) эч.	
Уенчыклар		
туп бир зур кечкенә матур курчак куян аю уйна	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю). -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	Аудиоязма №40-53 Мультфильмнар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

             ю хәлләр ничек? пычрак чиста	-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә. - Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля),аю (курчак, куян, туп) ю. - Исәнме, Мияу! - Исәнме, Акбай! - Хәлләр ничек? - Әйбәт. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар		
бер ике өч дүрт биш	-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай.	Аудиоязма №54-60 Мультфильм: 1.“Уйный-уйный саныйбыз”

	-Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	
Кабатлау		
		Аудиоязма №25 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итәбез”

“Уйный – уйный үсәбез” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киемнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Тематик план

Актив сузләр	**Сөйләм урнәге**	**АудиоязмаМультфильм**
Кабатлау		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1

		Мультфильм: 1. “Шалкан”
Яшелчәләр		
кишер баллы ничә суган бәрәңге кыяр кәбестә нинди алты җиде сигез тугыз ун	-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер. -Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? -Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Рәхмәт. -Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мә кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рәхмәт.	Аудиоязма №2-24 Мультфильмнар: 1.“Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл маҗаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”

кызыл сары яшел	-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир. -Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә,кишер). -Рәхмәт. -Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля. -Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). -Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел)	

нәрсә кирәк? юа	-Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк. -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? -Кирәк. -Коля, нәрсә кирәк? -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк. -Нинди кыяр? -Яшел (тәмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.	
Ашамлыклар		
аш ботка	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)?	Аудиоязма №25-29 Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”

	-Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.	
Савыт-саба		
кашык тәлинкә чынаяк зәңгәр	-Кашык (тәлинкә, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинкә, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинкә, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинкә, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинкә, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
Киемнәр		
күлмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк	Аудиоязма №38-43

чалбар ки сал	(чалбар). чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар). күлмәк (чалбар) юк. -Оля, күлмәк (чалбар) бир. -Нинди күлмәк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). -Ничә күлмәк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмәк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмәк) бир. -Мә, чалбар (күлмәк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар	Мультфильм: 1.“Киемнәр кибетендә” 2.“Шаян уенчыклар”

йокла	(күлмәк) ки (сал). -Курчак, йокла.	
Шәхси гигиена		
бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Мультфильм 1.“Ни өчен киемнәр югалган?”
Өй җиһазлары		
өстәл урындык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык).	Аудиоязма № 49 Мультфильм: 1.“Маша һәм өч аю”

	-Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.	
Бәйрәм “туган көн”		
яратам	-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар.	Аудиоязма №50-60 Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”

бар	-Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	
БӘЙРӘМ “САБАНТУЙ”		
	Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилә”, “Яшелчә”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бәйрәме”

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мәктәпкә әзерлек төркеме)өчен якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?,сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, әтәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, җырла, җырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз) Проектның эчтәлеге уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Тематик план

Актив сузләр	**Сөйләм урнәге**	**Аудиоязма . Мультфильм**
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, әни (әти, бабай, әби).	Аудиоязма №3 - 5
		Мультфильм: “Мияу адашкан”
		Аудиоязма №6
тычкан		Аудиоязма №7 - 8
бу кем?		Мультфильм:”Аю баласы дөнья белән таныша”
		Аудиоязма №9 - 10
		Аудиоязма №11
бу нәрсә?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай”
нишли? йоклый	-Әни нишли? -Әни утыра.	Аудиоязма №12
утыра		Аудиоязма №13 - 14
ашый эчә	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	Мультфильм: “Тату гаилә” Аудиоязма №15
нишлисең?	-Мияу, нишлисең?	

ашыйм эчәм	-Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.	Аудиоязма №16 - 18 Мультфильм: “Юмарт аю”
уйный уйныйм утырам	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	Аудиоязма №19 Аудиоязма №20 Мультфильм: “Кафега барабыз”
барам кая барасың? син нишлисең?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бәрәңге ашыйм (чәй эчәм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №21-23 Мультфильм: “Урманда күңелле уеннар”
сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №24 Аудиоязма №25-28 Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, җитезләр”
сикерә йөгерә төлке	Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Аудиоязма №29-30 Мультфильм: “Җәнлекләр спорт бәйрәмендә”

йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм.	Аудиоязма №31-32
чәк-чәк өчпочмак	-Мин чәк-чәк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №33-34 Мультфильм: “Циркта” Аудиоязма №35 - 36
яшь	-Сиңа ничә яшь? -6 яшь.	Аудиоязма №37 - 38
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Мультфильм: “Шаян кошлар” Аудиоязма №39 - 40
тавык әтәч үрдәк	Әтәч зур, матур Тавык кечкенә, матур -Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма №41 Мультфильм: “Урманда зур концерт” Аудиоязма №42 - 44 Аудиоязма №45 - 46 Мультфильм: “Акбай туган көнгә барырга җыена”
чана шуа шуам	Куян чана шуа. Мин чана шуам.	Аудиоязма №47 Аудиоязма №45, 48 – 49 Мультфильм:

		“Мияуның туган көне”
		Аудиоязма №50
бие	-Аю, әйдә, бие!	Аудиоязма №51 - 53
бии		
		Мультфильм:
биим		“Урман китапханәсендә”
		Аудиоязма №54 - 60
		Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”
ак	-Оля кызыл шар ярата?	
кара	-Юк.	Аудиоязма №61-63
	-Оля яшел шар ярата?	
	-Әйе, мин яшел шар яратам.	Мультфильм: “Урман мәктәбендә”
җырла-җырлыйм	-Син нишлисең?	Аудиоязма №64
	-Мин җырлыйм.	
	җырлыйбыз	
зур рәхмәт	зур рәхмәт	
		Мультфильм: “Теремкәй”
		Аудиоязма №65-66
китап укый	Кыз китап укый.	
рәсем ясыйм	рәсем ясыйм-алма ясыйм	
	мәктәп	

укыйм дәфтәр	-Кем укый. -Мин укыйм. бик тәмле Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус. -Кәҗә кая? -Әнә, кәҗә кәбестә ашый. Кәҗә кәбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.	Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71

	-Мә, кәҗә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	

2.6. Ата- аналар белән эш.

- Икенче кечкенәләр төркеменә яңа килгән татар милләтеннән булган балаларның ата – аналары белән анкета үткәрү.
- Ата – аналар җыелышында чыгышлар ясау.
- Консультацияләр үткәрү.
- Ачык ишекләр көне үткәрү.
- Балалар бакчасының сайтында информацияләрне яңартып тору.
- “ Говорим по – татарски” папкаларындагы информацияләрне яңартып тору.
- Индивидуаль консультацияләр бирү, әңгәмәләр үткәрү.
- Ата- аналарның, балаларның рәсемнәре, кул эшләре күргәзмәләрен үткәрү.

2.7. Педагогик коллектив белән эш.

- Педагогларны татар теленә өйрәтү максатыннан консультацияләр үткәрү.
- Педагогик киңәшмәләрдә чыгышлар ясау.
- Консультацияләр бирү.
- Төркем тәрбиячеләре һәм белгечләр белән берлектә бәйгеләр , бәйрәмнәр үткәрү.
- Ачык ишекләр көнендә эшчәнлек күрсәтү.

2.8. Мәктәп белән бәйләнеш.

- Мәктәп һәм бакча балалары белән уртак бәйрәмнәр үткәрү.
- Ата- аналар җыелышларына гимназия һәм мәктәп укытучыларын чакыру.
- Үзара эшчәнлек һәм дәресләр карау.

2.9. Индивидуаль эш.
“Уйный-уйный үсәбез”проекты буенча индивидуаль эш .
2021-2022нчы уку елы

Үткәрү вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем	Баланың исем фамилиясе
Октябрь	1.	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем?Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына җавап бирү	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)	1.Ситуатив күнегү :“Яшелчәләр кибете”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуация "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	“Төсләр дөньясында” Боерыкны бирә белү (кил монда, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла)	1.»Мияу-мияу нинди?» 1.Дид.уен: “Командир” . 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. Киемнәрне, савыт-сабаларны, йорт җиһазларын ныгыту (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә?	1.Сюжетлы-рольле уен “Киемнәр кибете” 2.С/рольле уен “Савыт-саба кибете”. С/рольле уен “Супермаркет”		

			3.Сюжетлы-рольле уен:”Туган көн”. Дид.уен “Парын тап2 (төсләр)		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кәрзиндә нәрсә бар”. 3.Уен ситуациясе “Куяннарга киенергә булыш”. 4.Уен ситуациясе “Аюлар яңа өйгә күчә, булыш” 5. Уен ситуациясе”Савыт-сабалар бүләк итәбез”		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү			

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар.” проекты буенча индивидуаль эш
2021-2022 нче уку елы

Үткәрү вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем	Баланың исем фамилиясе
Октябрь	1.	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем?Бу нәрсә?сорауларына җавап бирү	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дөресен әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”, “Хәерле көн”,“Хәлләр	1.Ситуатив күнегү :“Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү».		

		ничек?”, “Әйбәт”)	3.Уен ситуация "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, җырла, йөгер, йокла)	1.Дид.уен: “Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Ничә яшь? (Сиңа ничә яшь?) Нишлисең? Син нишлисең?) Кая барасың?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Кибет” 2.Дидактик уен “Нинди?”. 3.Дидактик уен “Ничә?”. 4.Уен ситуация: «Кая барасың?” 5.Сюжетлы-рольле уен:”Туган көн”. 6. Дид.уеннар: а)“Бу кем?Нишли?” б) “Дөрес сана” в)”Буяу нинди төстә?” 7. “Курчакка бүләк”(зур – кечкенә)		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь иү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Таныш булыйк”. 2.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә бар?”. 3.Уен ситуациясе “Портфельдә нәрсә юк?”. 4.Уен ситуациясе “Теремкәйдә кем яши?” 5. Уен ситуациясе”Урман мәктәбе”		

Май		Татар телен үзләштерү дәрәҗәләрен билгеләү			

III. ПРОГРАММАНЫҢ ОЕШТЫРУ БҮЛЕГЕ

3.1. Материаль – техник яктан тәэмин ителеш

- Ноутбук- 1данә
- проектор 1 данә

Аудиоҗыентыклар.

- - Музыкаль әкиятләр : “Сертотмас үрдәк”, “Бардым күлгә, салдым кармак” (Л. Батыр-Булгари музыкасы, А. Алиш, Р. Корбан пьесалары буенча).
- - Татар әкиятләре (аудио-китап).
- - Балалар бакчасында әдәп-әхләк тәрбиясе (Методик әсбап өчен аудио-кушымта).
- - Анимацион видео (4-5).
  - Балалар өчен җырлар һәм караоке “Бииләр итек-читекләр”(Л. Батыр-Булгари).
- - Танцы народов Поволжья.
- 1.Чәбәк-чәбәк итә ул (1-2 яшь);
- 2.Бир кулыңны, булсын матур түгәрәк (2-3 яшь);
- 3.Без шатлык таратабыз, уйнарга яратабыз (3-4 һәм 4-5 яшь);

Мультфильмнар (татарчага тәрҗемә белән)

- - “Крокодил Гена”
- - “Чебурашка”
- - “Шапокляк”

- - “Уникe ай”
- - “Простоквашинодан өчәү”
- - “Авылда кыш”
- - “Бәләкәч һәм Карлсон”
- - “Карлсон әйләнеп кайтты”
- - “Мияу дип кем әйтте?”
- - “Хат ташучы Кар малай”
- - “Утыз сигез попугай ”
- - “Ә бәлки барып чыгар!”
- - “Буар еланның әбисе”
- - “Бөек ябылыш”
- - “Иртәгә ул иртәгә була”
- - “Койрык өчен күнегү”
- - “Маймылга сәлам”
- - “Коерыклар”, “Казлар-аккошлар”, “Бер әбинең кәҗәсе маҗаралары”, “Прививкадан курыккан бегемот”, “Салам бозау”, “Юындыр”, “Көнбагышта юлбарыс”, “Төлке, куян һәм әтәч”, “Мәче йорты”.
- - иржан

Татар телендә мультфильмнар.

- -“Өч кыз”
- -“Алтын бөртекләр”
- -“Төлке белән каз”
- -“Кемгә бүләк”
- -“Ике кыз”
- -“Чукмар белән Тукмар”
- -“Кәҗә белән Сарык”
- -“Су анасы”
- -“Агачлар да авырый”
- -“Куян кызы”
- -“Сертотмас үрдәк”

- - “Мактанчык чыпчык”
- - “Бал корты һәм шөпшә”
- - “Шүрәле”

3.2. Программаллы методик яктан тәэмин ителеше.
Укыту методик комплекты:

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь):

- - Методик кулланма “Минем өем”
- - Эш дәфтәре “Минем өем” (17 бирем)
- - Диск (аудиоязма) “Минем өем” (64 кисәк)
- - Күрсәтмә һәм таратма материал (папка)

Зурлар төркеме (5-6 яшь):

- - Методик кулланма “Уйный-уйный үсәбез”
- - Эш дәфтәре “Уйный-уйный үсәбез” (бирем)
- - Күрсәтмә һәм таратма материал (папка)
- **Мәктәпкә әзерлек төркеме 6-7 яшь:**
- - Методик кулланма “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”
- - Эш дәфтәре “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” (бирем)
- - Күрсәтмә һәм таратма материал (папка)

Программалар.
Программалы - методик яктан тәэмин ителеш.

1. Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования « От рождения до школы» под редакцией Н.Е. Вераксы, Т.С. Комаровой, М. А. Васильевой. − Москва: Мозаика-Синтез, 2014.
2. Р.К. Шаехова «Региональная программа дошкольного образования». Казан, 2012.
3. Р.К. Шаехова « Сөенеч» региональная программа дошкольного образования . Казан, 2016.
4. Иҗади төркем «Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү». Казан, 2013.
5.Хәзрәтова Ф.В. “ Туган телдә сөйләшәбез” ”. 2-3 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

6.Зарипова З. М. “ Туган телдә сөйләшәбез” ”. 5-7 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

Методик кулланмалар.

- Р. К. Шаехова, “Раз- словечко, два-словечко” Казань 2011 (занимательное обучение татарскому языку)
- К. В. Закирова, Л. Р. Мортазина “Балачак-уйнап, көлеп үсәр чак”, Казан 2012 (балалар бакчасында уеннар)
- К. В. Закирова төзүчесе “Балачак аланы”, Казан 2011 (балалар бакчалары тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия)
- К.В. Закирова“Әй уйныйбыз, уйныйбыз...” Методик кулланма.
- К.В.Закирова “Балалар бакчасында әдәп-әхлак тәрбиясе”. Методик кулланма.
- Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011.
- Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012.
- Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
- Хәзрәтова Ф.В. “ Туган телдә сөйләшәбез” ”. 2-3 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
- Зарипова З. М. “ Туган телдә сөйләшәбез” ”. 5-7 яшьлек балаларны ана теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

3.3. Предметлы-үстерелешле әйләнә-тирәлек.

Балалар өчен матур әдәбият.

1. Абдулла Алиш «Сертотмас үрдәк».
2. “Гөлбакча” җыентык.
3. ЗариповаЗ.М.. “Бал бабай”.
4. Миңнуллин Р. “Күчтәнәч”
5. Шакирова Т. «Тукай иленә сәяхәт».

15.Шәриф Х. «Әкиятләр»

Татар телендәге вакытлы басма матбугат.

Журналлар:«Ялкын», «Тылсымлы куллар», «Салават күпере», «Мәгариф».

Гәзитләр:«Көмеш кыңгырау».

Тематик папкалар һәм альбомнар

Тематические альбомы и папки

- Рәсәй Федерациясе.
- Татарстан Республикасы.
- Башкортостан Республикасы.
- Чуваш Республикасы.
- Удмурт Республикасы.
- Мари –Эл Республикасы.
- Мордва Республикасы.
- Зәй шәһәре.
- Татар шагыйрьләре һәм язучылары.
- Әкият һәм шигырьләргә иллюстрациялар.

Театр почмагы, атрибутлар.

- Театр курчаклары.

Битлекләр:

- Куян 1 данә
- Бүре 1 данә
- Аю 1 данә
- Песи 1 данә
- Эт 1 данә
- Бабай 1 данә
- Әби 1 данә
- Төлке 1 данә
- Үрдәк 1 данә
- Әтәч 1 данә

Бармак театры

- Әби
- Бабай
- Әти
- Әни
- Кыз
- Малай

Муляжлар:

- Җиләк-җимешләр
- Яшелчәләр
- Уенчык үлчәү
- Савыт-сабалар
- Контейнер
- Зур җилем туплар
- Машина

Уртанчылар төркеменең «Минем өем» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.

	курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, саубуллаша».
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, әти, әни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.

Зурлар төркеменең «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Җиләк-җимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.
	«Саннар» (1- 10)
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).

	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Җиләк-җимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.
	«Киемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: әти аю, әни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәҗә, әтәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә);

	карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).

Мәктәпкә әзерлек төркеменең «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар”
укыту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабй йоклый.
2. А 5 форма-тында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч җырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, әни кул юа, әти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби, бабай.
15x20	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, җырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, әби,

форматындагы пиктограммалар	бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, әтәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, әтәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, әби, бабай, кыз, малай, эт, песи, әни, әти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Әби, бабай, кыз, малай, эт, песи, әни, әти, тычкан, шалкан.

3.4. Муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең көн тәртибе.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең эшчәнлеге "Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт белем стандартлары"на нигезләнеп төзелде.

Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең көн тәртибенә : белем бирү һәм күзәтү, карау эшчәнлеге кергән.

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы «Катнаш төрдәге «Салават күпере» балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе балалар бакчасы 2-7яшьлек балалар үсешен тәэмин итә.Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесендә рус төркемнәре . Балаларны кабул итү: электрон балалар бакчасы, ата-ана гаризасы, һәм табип бәяләмәсе ярдәмендә тормышка ашырыла. «Салават күпере» балалар бакчасы биш көн 6.00дан 18.00 сәгатькә кадәр эшли.

Циклограмма
постоянных дел на год воспитателя (по обучению детей родному языку)

№ п/п	Содержание работы	Сроки
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.	Диагностика Итоговые занятия Развлечения с детьми Совместные развлечения с родителями Консультации для родителей и воспитателей Сезонные праздники Народные праздники Проведение поэтических вечеров	Сентябрь – май

9. 10. 11.	Оформление уголка “Татарча сөйләшәбез” в группах для родителей Оформление стенда для воспитателей, родителей, сотрудников Пополнение материала в кабинете . Участие в методической работе ДОУ, МО, города, региона	

3.5. Белем бирү эшчәнлеге челтәре. (2021-2022 нчы уку елы)

Согласовано

Заведующий МБДОУ «Детский сад «Радуга»

________А.Ф.Гончарова

Расписание ООД в МБДОУ «Детский сад «Радуга» по татарскому языку на 2021-2022 учебный год

Дүшәмбе	**Сишәмбе**	**Чәршәмбе**	**Пәнҗешәмбе**	**Җомга**
Старшая лог.А 8.40-9.00 9.10-9.30	**Подготовит. группа** 8.40-9.10 9.20-9.50	**Старшая лог. А** 8.40-9.00	**Старшая.лог.Б** 8.40-9.00 9.10-9.30	**Подготовит. лог. А** 8.40-9.05 9.15-9.40
Старшая .лог. Б 10.50 -11.10	**Старшая группа** 10.00-10.25	**Подготовит. лог А** 9.15-9.40 **Подготовительная гр.** **10.00 – 10.30**	**Подготовит .лог.Б** 9.50-10.15 10.25-10.50	**Подготовит. лог. Б** 9.50-10.15 10.25-10.50
		Старшая группа 15.15- 15.40 15.55-16.15		

3.6. Балаларга татар телен өйрәтүче тәрбиячененң эш көне бүленеше.
(2021-2022 нче уку елы)
График работы
воспитателя по обучению детей родному языку

Согласовано

Заведующий МБДОУ «Детский сад »Радуга»

_____ А. Ф. Гончарова

Циклограмма рабочего времени воспитателя родного языка

на 2021-2022 учебный год

Дни недели	**Понедельник**	**Вторник**	**Среда**	**Четверг**	**Пятница**
Индивидуальная работа	7:00-8.30	7:00-8.30	7:00-8.30	7:00-8.30	7:00-8.30
ООД	**Старшая лог.А** 8.40-9.00 9.10-9.30 **Старшая .лог. Б** 10.50 -11.10	**Подготовит. группа** 8.40-9.10 9.20-9.50 **Старшая группа** 10.00-10.25	**Старшая лог. А.** 8.40-9.00 **Подготовит. лог А** 9.15-9.40 **Подготовительная гр. 10.00 – 10.30**	**Старшая.лог. Б.** 8.40-9.00 9.10-9.30 **Подготовит .лог.Б** 9.50-10.15 10.25-10.50	**Подготовит. лог. А** 8.40-9.05 9.15-9.40 **Подготовит. лог. Б** 9.50-10.15 10.25-10.50
ООД			**Старшая группа** 15.15- 15.40 15.55-16.15		
Организационно - методи-	12.00-12.30	10.25.-11.15	14.10-15.00	11.30-12.00	

ческая деятельность					
Работа с пед. коллективом	13:00-14:10	13:00-14:10	13:00-14:10	13.00 -14.10	
Подготовка к ООД	8.30-8.40 9.00. -9.10 9.30-10.50	8.30-8.40 9.10-9.20 9.50-10.00	8.30-8.40 9.00-9.15 9.40-10.00 15.00-15.15	8.30-8.40 9.00-9.00 9.30-9.50	8.30-8.40 8.55-9.05 9.20-9.30 9.55-10.05
Проветривание	11.30-12.00	10.20.-10.35. 11.30-12.00	15.00-15.15 11.30-12.00	10.50 -11.30	
Санитарная обработка пособий	12.30-13.00	12.00-13.00	12.00-13.00	12.00-13.00	11.30-12.00
Режимные моменты	2 мл. группа 8.00-8.10 Средняя группа 9.45.-10.00 Старшая группа 10.50.-11.15 Подготовительная гр 11.15-11.30	1 мл.группа 8.05-8.15 средняя группа 10.00-10.20 Старшая лог.Б 11.15-11.30	средняя группа 10.45-11.00 Подг.лог.Б 11.15 – 11.30	Подг.лог.А 8.20 -8.40	2мл. группа 8.00-8.10 Ст.лог.А 11.15 -11.30
Работа с родителями			16.15-16:25		
Педагогический час				13.00-14.00	

Воспитатель родного языка__________В. В. Алексеев

Файдаланылган әдәбият

1.Выготский Л.С., Гальперин П.Я., Давыдов В.В., *Е. А. Пассов* “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.

2.Зарипова З. М., Исаева Р. С., Кидрячева Р. Г.Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын татарчага өйрәтү программасы / Казан, 2012.

3.Иванова Л.Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении / Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

4.Муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе “Тылсымлы әкият”балалар бакчасының гомуми белем бирү программасы 2018-2019 нчы уку елы

5.ОТ РОЖДЕНИЯ ДО ШКОЛЫ. Примерная общеобразоваельная программа дошкольного образования (пилотный вариант) / Под ред. Вераксы Н. Е. , Комаровой Т. С. , Васильевой М. А. — М.: МОЗАЙКА-СИНТЕЗ, 2014.

6.Шаехова Р.К. Региональная программа дошкольного образования - Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы Казан, 2012.

7. 4-7 яшьлек балалар өчен “Татарча сөйләшәбез” (Говорим по татарски укыту-методик комплекты,Зарипова З.М.. КидрячеваР.Г.,ИсаеваР.С. һәм башкалар.-Казан, 2012.

ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАР

Интернет-ресурслар	**Сылтама**	**Үткәрелгән чаралар**
Татарстан Республикасының мәгариф һәм фән министрлыгы	https://edu. tatar	Норматив документлар Боерыклар
Федераль мәгариф институты үсеше Федеральный институт развития образования	http://www.firo.ru	Методик материаллар Якынча белем бирү программалары Мониторинг ФГОС ДО
Сайт официальной площадки Министерства образования и науки Российской Федерации	http://mon-ru.livejournal.com/tag/ФГОС	Методик оештыруны һәм мәгълүмат бирүне теркәү
Ресурсы образования. Портал	http://www.resobr.ru	Интернет-семинарлар, вебинар аралашулар

Интернет-ресурслар	**Сылтама**	**Үткәрелгән чаралар**
информационной поддержки специалистов дошкольных учреждений		
Издательство Просвещение	http://www.prosv.ru	Методик ярдәмлек Аудиокурслар,видеолекцияләр һәм вебинар аралашулар
Московская педагогическая академия дошкольного образования	http://www.mpado.ru	Вебинар аралашулар, семинары, курсы повышения квалификации, мастер-классы
Tatarlarstan-Балалар, ата-аналар, тәрбиячеләр өчен сайт	http:// tatarlarstan.jimdo.com.ru/	Семинары, вебинары, учебные курсы, методические материалы
Издательство «Учитель»	http://www.uchitel-izd.ru/	Методическая, специальная, нормативная литература
Сабыем	http:// sabyem.ru./	Планнар,мультфильмнар,сценарийлар
Татар телендә Интернет- белем үзәге	http://belem.ru/	Методик ярдәмлек
Социальная сеть работников образования	http://nsportal.ru/	Методик материалларны теркәү Аудиокурслар,видеолекцияләр